

MAKROGAZDASÁGI ÉS PÉNZÜGYI PIACI FEJLEMÉNYEK

HÁTTÉRANYAG A MONETÁRIS TANÁCS

2018. FEBRUÁR 27-I ÜLÉSÉNEK

RÖVIDÍTETT JEGYZŐKÖNYVÉHEZ

2018

FEBRUÁR

Közzététel időpontja: 2018. március 14. 14 óra

A Makrogazdasági és pénzügyi piaci fejlemények háttéranyag elkészítésekor a 2018. február 26-ig rendelkezésre álló információkat vettük figyelembe.

A jegybanktörvény (a Magyar Nemzeti Bankról szóló, 2013. évi CXXXIX. tv.) 3.§ (1) az árstabilitás elérését és fenntartását jelöli meg a Magyar Nemzeti Bank elsődleges céljaként. Az MNB legfőbb döntéshozó szerve a Monetáris Tanács. A Tanács szükség szerint, de üléseinek időpontját előre meghirdetve általában havonta kétszer ülészik, minden hónap második ülésén tárgyalva a jegybanki alapkamatláb módosításának kérdését. Ezekről az üléseiről a Monetáris Tanács rövidített jegyzőkönyveket ad közre, amelyek még a következő kamatmeghatározó ülés előtt megjelennek. A rövidített jegyzőkönyvhöz készített háttéranyag az MNB szakértői által a Monetáris Tanács részére készített elemzések tartalmi összefoglalójaként a gazdasági és pénzügyi folyamatokat, az előző ülés óta nyilvánosságra került új információkat ismerteti.

A rövidített jegyzőkönyvek, valamint a jegyzőkönyvek háttéranyagai elérhetők az MNB honlapján:

<http://www.mnb.hu/monetaris-politika/a-monetaris-tanacs/kamatmeghatarozo-ulesek-rovidített-jegyzokonyvei>

TARTALOM

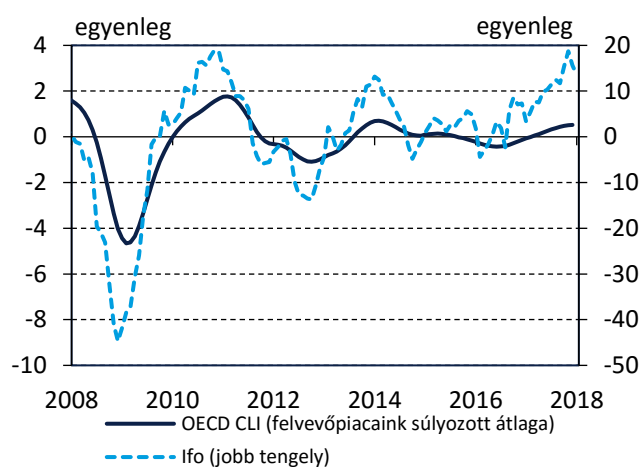
Tartalom	3
1. Makrogazdaság	4
1.1. Nemzetközi makrogazdasági környezet.....	4
1.2. Hazai reálgazdasági folyamatok	6
1.3. Infláció és bérek	8
1.4. Költségvetési folyamatok.....	9
1.5. Külső egyensúlyi folyamatok.....	10
2. Pénzügyi piacok	11
2.1. Nemzetközi pénzpiacok	11
2.2. Hazai pénzpiaci mutatók alakulása.....	13
3. Hitelezési feltételek.....	15

1. MAKROGAZDASÁG

1.1. Nemzetközi makrogazdasági környezet

2017 negyedik negyedében a nemzetközi konjunktúra kedvezően alakult. Az eurozóna mellett az Egyesült Államokban is folytatódott a gazdaság bővülése az elmúlt negyedévben. Legfőbb külkereskedelmi partnerünk, Németország kibocsátása a várakozásokat meghaladó ütemben bővült, amit a decemberi historikus csúcs közeli német ipari termelés is alátámaszt. Az Európai Unió növekedési centrumának bizonyuló kelet-közép-európai régió dinamikus gazdasági növekedését elsősorban a belső keresleti tételek támogatták az elmúlt időszakban.

1. ábra: Konjunktúraindikátorok alakulása felvevőpiacainkon

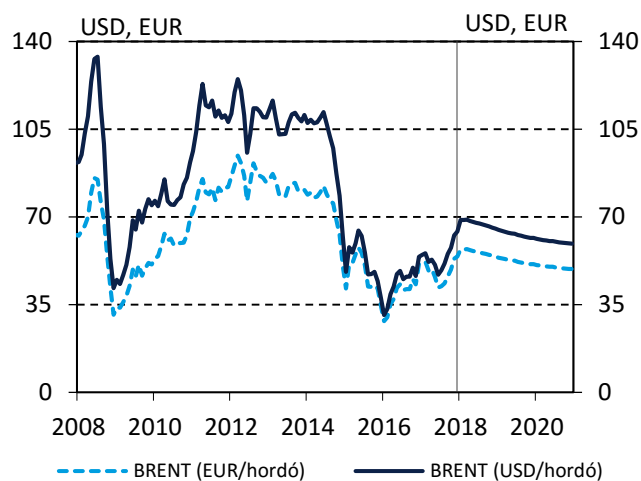

Forrás: OECD, Ifo

A nemzetközi konjunktúra 2017 negyedik negyedében is kedvezően alakult. Az eurozóna folytatódó bővülése mellett az Egyesült Államokban az elemzői és piaci várakozásokat meghaladó mértékben bővült a gazdaság az elmúlt negyedévben. A várakozások alapján a kedvező európai konjunktúra az elkövetkező időszakban is folytatódhat, amelyet az elmúlt hónapok ipari termelési adatai és a javuló üzleti bizalom mellett az előretekintő konjunktúraindikátorok tartós emelkedése is alátámaszt. Az elmúlt évben javuló pénzügyi kondíciók és az erős üzleti bizalom mellett a globális növekedési kilátásokat továbbra is bizonytalanság övezi. **Felfelé mutató kockázatként azonosítható a Trump adminisztráció infrastruktúra-beruházási programja**, hiszen amennyiben a fejlesztési csomag elfogadásra kerül, a fejlett országokban magasabb növekedésre lehet számítani. A német választások kimenetele korábbi előrejelzésünkben kockázatot jelentett a növekedésre, **azonban a német koalíciós tárgyalások sikeres lezárása nyugtatólag hatott a piaci szereplőkre**. Lefelé mutató kockázatként azonosítható a kínai gazdaság lassulása, illetve az, hogy az ország növekedését makroprudenciális kockázatok övezik. **Egyesült Királyság EU-ból való kilépése és a kilépési tárgyalások körüli bizonytalanság** továbbra is negatív kockázatot hordoz az európai növekedés ütemét illetően.

Legfőbb külkereskedelmi partnerünk, Németország gazdasága érdemben bővült a negyedik negyedévben. A német gazdasági növekedést a kedvező munkaerőpiaci folyamatok hatására stabilan emelkedő háztartási fogyasztás, a bővülő vállalati beruházások és az exportteljesítmény javulása is támogatta. A német ipari termelés bővülése tovább folytatódott az elmúlt időszakban, amelyhez az alágazatok széles köre hozzájárult. A tovább emelkedő új német ipari rendelések mellett a német gazdasági kilátásokat megragadó Ifo index is kedvező szinten alakult az elmúlt hónapokban (1. ábra).

2. ábra: A Brent olaj világpiaci árának alakulása

Forrás: Bloomberg

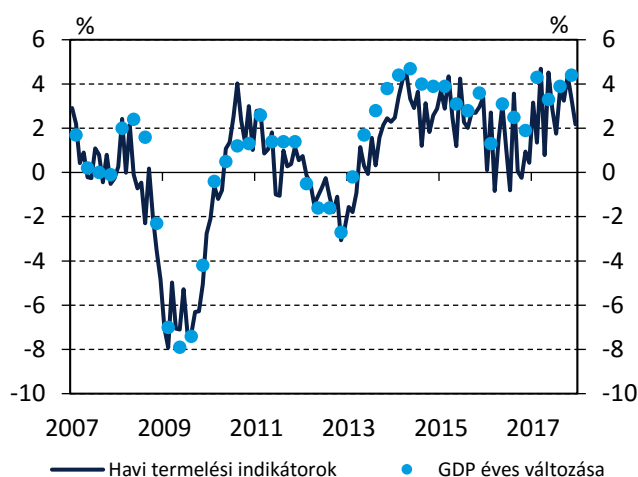
A régiós országok élénk növekedését továbbra is elsősorban a dinamikusan bővülő belső kereslet támogatja. A fogyasztás bővülése a régió minden országában jelentős, amelyet a javuló munkaerőpiaci feltételek, az alacsony inflációs környezet és magas bérdinamika következtében bővülő reáljövedelmek és a kedvező lakossági bizalom is támogat. Emellett folytatódott a beruházások emelkedése is.

A globális inflációs környezet érdemben nem változott, az eurozóna inflációs alapfolyamatai továbbra is visszafogottan alakulnak. Az infláció januárban enyhén mérséklődött az eurozónában, amit főként a feldolgozatlan élelmiszerek és az energiaárak csökkenése magyaráz. Az olaj világpiaci ára januárban 70 dollár közelében alakult, majd február elejétől fokozatosan 62–63 dollárra csökkent (2. ábra). Az árcsökkenést a rekordmagas globális olajkitermelés, – amely nagyrészt az amerikai kitermelés felfutásához köthető – illetve a befektetők nettó vételi pozícióinak lezárása (piaci korrekció) okozta. Az ipari nyersanyagok és a nyers élelmiszerek világpiaci ára is emelkedett januárban.

1.2. Hazai reálgazdasági folyamatok

A KSH adatközlése alapján 2017 negyedik negyedében 4,4 százalékkal bővült a hazai GDP az előző év azonos időszakához képest. Az élénk ütemű gazdasági növekedést a rendelkezésre álló havi termelési indikátorok is alátámasztják. A munkanélküliségi ráta 3,8 százalékra csökkent a tavalyi év végén. A versenyszféra foglalkoztatottsága tovább emelkedett, az államháztartáson belül folytatódott a közfoglalkoztatásban résztvevők számának csökkenése.

3. ábra: Havi termelési indikátorok és a GDP alakulása

Megjegyzés: A havi termelési indikátorok (ipar, építőipar, kiskereskedelem) súlyozott átlaga, ahol a súlyok a GDP növekedési ütemét magyarázó regresszióból származnak.

Forrás: KSH adatok alapján MNB-számítás

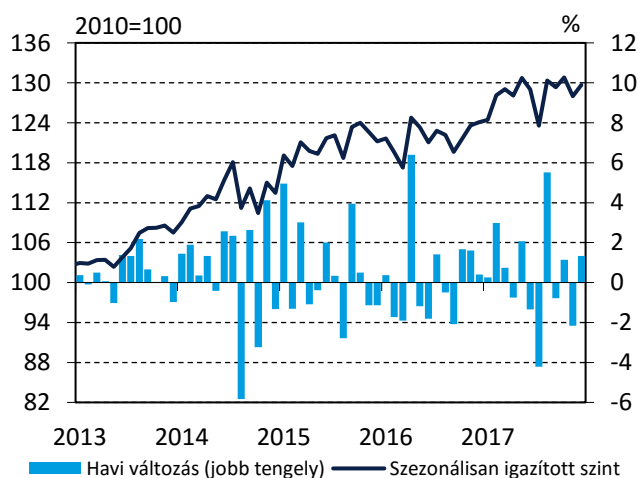
1.2.1. Gazdasági növekedés

2017 negyedik negyedében a KSH előzetes adatközlése alapján a **bruttó hazai termék 4,4 százalékkal emelkedett** az előző év azonos időszakához képest, így az év egészében regisztrált gazdasági növekedés 4,0 százalékot tett ki. Az **előző negyedévhez viszonyítva 1,3 százalékkal bővült** a hazai GDP a szezonálisan igazított adatok alapján. A termelési oldalon a piaci szolgáltatások és az építőipar támogatta legnagyobb mértékben a növekedést. A gazdasági növekedéshez (az anyag írásakor a felhasználás oldali szerkezetéről pontos információk még nem álltak rendelkezésre) a havi termelési mutatók (3. ábra) alapján elsősorban a beruházások, illetve a lakossági fogyasztás járulhatott hozzá.

2017 decemberében 0,5 százalékkal mérséklődött az ipari kibocsátás az előző év azonos időszakához viszonyítva, míg a termelés szintje 1,3 százalékkal bővült az előző hónaphoz képest (4. ábra). A munkanaphatástól megtisztított év/év index 4,5 százalékon alakult, amit a kettővel kevesebb munkanap magyaráz. **A feldolgozóipari alágazatok teljesítménye eltérő képet mutatott decemberben. A nagy súlyú járműgyártás termelése bővült**, amit főként a járműalkatrészek gyártása támogatott. Emellett a fémipar termelése is nőtt az előző év azonos időszakához képest. Az ipar visszafogott decemberi teljesítményét az magyarázza, hogy az **egyéb gépipari alágazatok teljesítménye elmaradt az egy évvel korábbtól**, amit elsősorban a gépi berendezések és az elektronikai termékek gyártásának visszaesése magyarázott. **Az előretekintő indikátorok összességében kedvező képet jeleznek a magyar ipar kilátásait illetően.** Fő külkereskedelmi partnereink konjunktúrahangulata továbbra is kedvezően alakult, mindemelett **a hazai és német ipar új rendelései is növekedtek az elmúlt időszakban.**

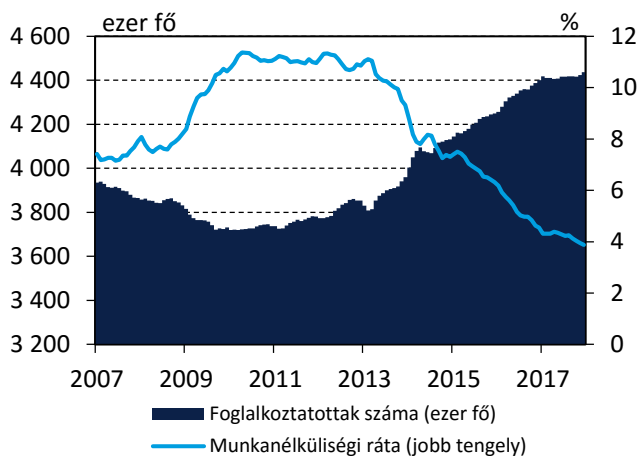
2017 decemberében az ipari termelés alakulásával összhangban a kivitel is visszafogott teljesítményt mutatott. **Az export és az import euróban számított értéke 2,5 százalékkal emelkedett az előző év azonos időszakához viszonyítva**, így a külkereskedelmi többlet 12 millió euróval nőtt. **2017 novemberében a külkereskedelmi cserearány enyhén javult** az előző év azonos időszakához viszonyítva. A cserearány alakulásában az ásványi fűtőanyagok és a feldolgozott termékek relatív árváltozásának cserearányt rontó hatását a

4. ábra: Az ipari termelés alakulása

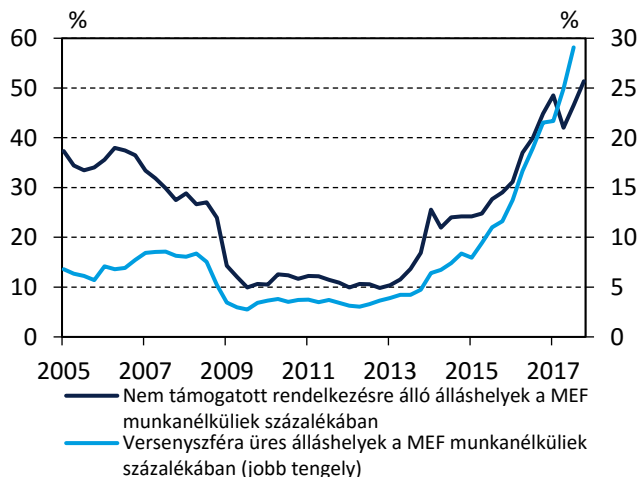
Forrás: KSH adatok alapján MNB számítás

5. ábra: A foglalkoztatottak létszáma és a munkanélküliségi ráta

Forrás: KSH

6. ábra: A munkaerő-piaci feszességet mérő mutatók

Megjegyzés: Negyedéves adatok.

Forrás: NFSZ, KSH

vegyi áruk, az élelmiszerek és a gépek és szállítóeszközök relatív árváltozása ellensúlyozta.

2017 decemberében 35,0 százalékkal bővült az építőipari termelés volumene az előző év azonos időszakához képest, míg az előző hónaphoz viszonyítva 3,9 százalékkal emelkedett a kibocsátás. Az ágazat elmúlt időszaki dinamikus növekedését az **uniós forrásból megvalósított projektek mellett a feldolgozóipari kapacitásbővítések és a lakásépítések is támogatták. Az előretekintő indikátorok az építőipar kedvező teljesítményét vetítik előre.** A megkötött új szerződések volumene 124,7 százalékkal, az építőipari vállalkozások hó végi szerződésállományának volumene 129,5 százalékkal emelkedett az előző év azonos időszakához képest.

Decemberben az előzetes adatok szerint **a kiskereskedelmi értékesítések volumene 4,7 százalékkal bővült a tavalyi év azonos időszakához képest.** Az elmúlt hónapokban a forgalom a termékek széles körében emelkedett. Az értékesítések növekedéséhez továbbra is elsősorban a nem élelmiszerjellegű, tartósabb termékek forgalmának számottevő bővülése járult hozzá. A régió esetében a forgalom bővülése élénk ütemben folytatódott.

1.2.2. Foglalkoztatás

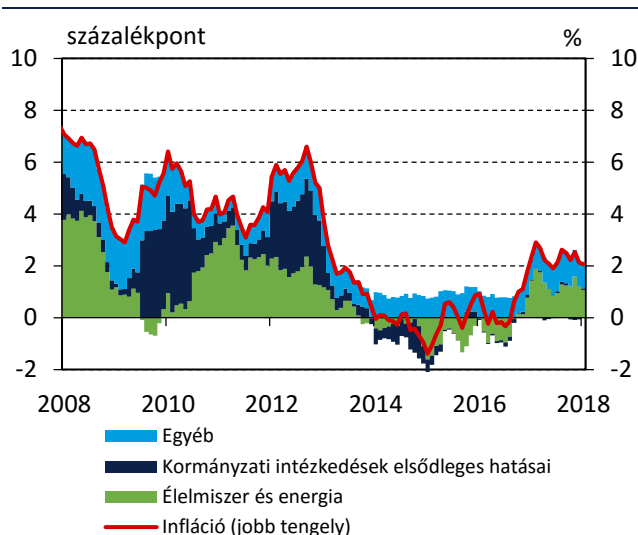
A Munkaerő-felmérés adatai alapján **2017 negyedik negyedévében** a gazdaságilag aktívak száma stagnált, a foglalkoztatottság emelkedett, ezzel párhuzamosan a munkanélküliség szintje mérséklődött, összességében **a munkanélküliségi ráta 3,8 százalékra csökkent** (5. ábra). **A versenyszféra foglalkoztatottsága tovább emelkedett**, az államháztartáson belül folytatódott a közfoglalkoztatásban résztvevők számának csökkenése.

2017 negyedik negyedévében az NFSZ adatai alapján mind a vállalatok munkaerő-keresletét mutató nem támogatott új álláshelyek száma, mind a munkakereslet-kínálati illeszkedést megragadó nem támogatott betöltetlen álláshelyek száma emelkedett az előző negyedévhez képest. A különböző statisztikákból számolt feszességi mutatók **historikusan feszes munkaerőpiaci környezetet** jeleznek (6. ábra).

1.3. Infláció és bérek

2018 januárjában az infláció 2,1, a maginfláció 2,5, míg az indirekt adóktól szűrt maginfláció 2,2 százalék volt. Az inflációs alapfolyamatokat megragadó mutatóink összességében nem változtak, továbbra is 2 százalék körül, a maginflációnál alacsonyabban alakultak. A versenyszféra bruttó átlagkeresete 13,1 százalékkal emelkedett decemberben az előző év azonos időszakához képest. A tavalyi év egészét tekintve a bruttó átlagkereset éves indexe a versenyszférában 11,6 százalék volt. Az erőteljes bérdinamikához a historikusan feszes munkaerőpiaci környezet mellett a bérmegállapodásban foglalt, év eleji intézkedések hatása is hozzájárult.

7. ábra: Az infláció dekompozíciója

Forrás: KSH adatok alapján MNB-számítás

1.3.1. Bérezés

2017 decemberében a versenyszférában a bruttó átlagkereset 13,1 százalékkal, a rendszeres átlagkereset 12,7 százalékkal nőtt az előző év azonos időszakához képest. Mind a bruttó, mind a rendszeres átlagkereset éves dinamikája gyorsult novemberhez képest. A rendszeres átlagkereset a 2016. decemberinél erősebb mértékben emelkedett havi alapon, a prémiumkifizetések kismértékben meghaladták az előző év decemberében tapasztalt mértéket. A tavalyi év egészét tekintve a bruttó átlagkereset éves indexe a versenyszférában 11,6 százalék volt. Az erőteljes bérdinamikához a historikusan feszes munkaerőpiaci környezet mellett a bérmegállapodásban foglalt, év eleji intézkedések közvetlen és átgűrűző hatása járult hozzá.

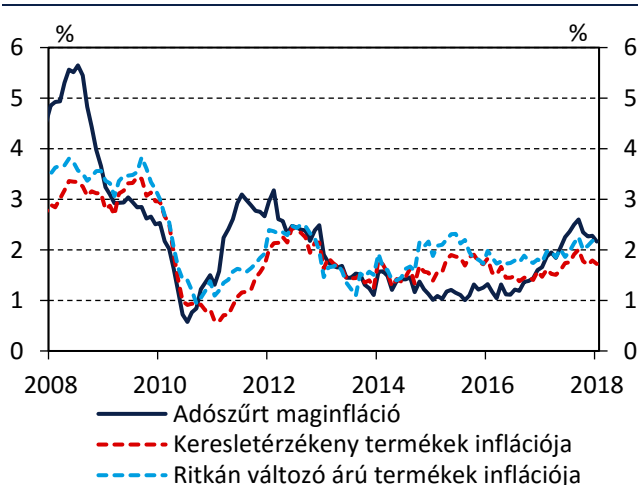
1.3.2. Inflációs folyamatok

2018 januárjában éves összevetésben az infláció 2,1, a maginfláció 2,5, míg az indirekt adóktól szűrt maginfláció 2,2 százalékon alakult (7. ábra). Az előző hónaphoz képest az infláció nem változott, míg a maginfláció 0,1 százalékponttal csökkent. A maginfláció mérséklődését elsősorban az iparcikkek árindexében tapasztalt csökkenés magyarázza.

Az inflációs alapmutatók összességében nem változtak, továbbra is 2 százalék körül, a maginflációnál alacsonyabban alakultak (8. ábra). 2017 decemberében a mezőgazdasági termelők árak éves összevetésben 5,1 százalékkal, míg a fogyasztási cikkek gyártó ágazatok belföldi értékesítési árai 3,4 százalékkal emelkedtek.

A januári inflációs és maginflációs adat megfelelt a decemberi Inflációs jelentés prognózisának. Az infláció 2019 közepétől éri el fenntarthatóan a 3 százalékos inflációs célt.

8. ábra: Inflációs alapmutatók alakulása

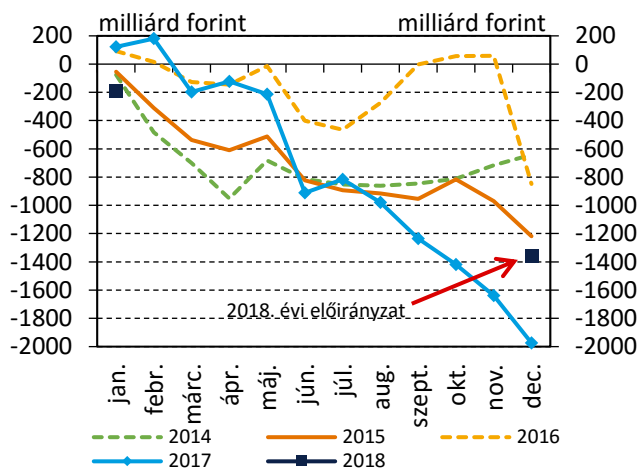

Forrás: KSH adatok alapján MNB-számítás

1.4. Költségvetési folyamatok

Az államháztartás központi alrendszere 2018 januárjában 193 milliárd forintos hiánnyal zárt, amely az elmúlt évek januári értékeinél magasabb havi hiányt jelent.

9. ábra: Az állami költségvetés éven belüli kumulált pénzforgalmi egyenlege

Forrás: 2018. évi költségvetési törvény, Magyar Államkincstár

Az államháztartás központi alrendszere 2018 januárjában 193 milliárd forintos hiánnyal zárt, amely az elmúlt évek januári értékeinél magasabb havi hiányt jelent (9. ábra). A magasabb januári pénzforgalmi hiányt főként az európai uniós támogatásokkal kapcsolatos előlegkifizetések emelkedése okozta.

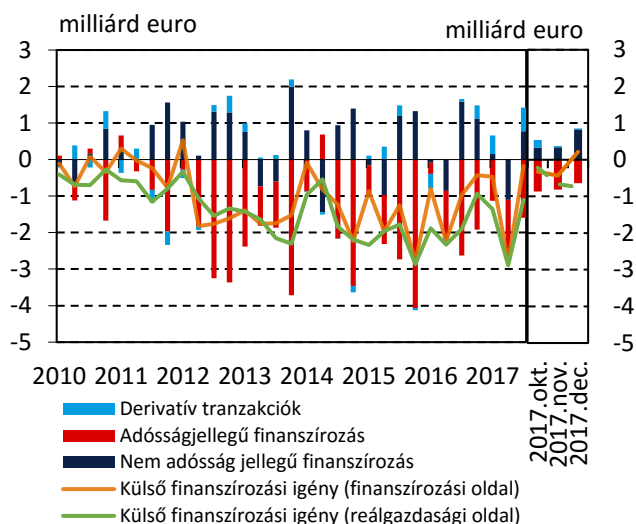
A központi alrendszer bevételei között az adó- és járulékbevételek a tavalyi év azonos időszakához képest mintegy 80 milliárd forinttal emelkedtek, elsősorban az áfa- és személyijövedelemadó-bevételek növekedése következtében. Az adóbevételek érdemben csak a társasági adó esetében csökkentek az előző évhez képest. Az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek elmaradtak tavalyi értéküktől, amit a 2017. évi termőföld-értékesítési bevételek által okozott magas bázis magyaráz.

A központi alrendszer kiadásai között az európai uniós támogatásokkal kapcsolatos kiadások számottevően növekedtek a tavalyi év azonos időszakához képest. A költségvetési szervek és intézmények bruttó saját kiadásai mintegy 30 százalékkal emelkedtek tavaly januárhoz viszonyítva. A költségvetés kamatkijadásai mérséklődtek tavaly januárhoz képest, ami részben a hosszú hozamok csökkenésének, részben a rövid lejáratú állampapírok tartósan nulla körüli hozamának köszönhető.

1.5. Külső egyensúlyi folyamatok

Decemberben a gazdaság külső finanszírozási képessége 750 millió euróra emelkedett, ami a folyó fizetési mérleg nagyobb, és a tőkemérleg kisebb bővülésének volt köszönhető. Emellett a pénzügyi mérleg adatai alapján decemberben 220 millió euro értékű forrásbeáramlás valósult meg.

10. ábra: A külső finanszírozási szerkezet alakulása (igazítatlan tranzakciók)

Megjegyzés: A pozitív értékek a finanszírozási igényt (forrásbeáramlást), míg a negatív értékek a finanszírozási képességet (forráskiáramlást) jelölnék.

Forrás: MNB

Decemberben a gazdaság külső finanszírozási képessége 750 millió euróra emelkedett, ami a folyó fizetési mérleg nagyobb, és a tőkemérleg kisebb bővülésének volt köszönhető. Az igazítatlan adatok szerint a tovább bővülő finanszírozási képesség úgy alakult ki, hogy a külkereskedelmi egyenleg érdemi mérséklődését jelentősen meghaladta az EU-transzfer-beáramlás miatt számottevően növekvő transzferegyenleg, miközben a jövedelemegyenleg hiánya enyhén tovább bővült. Az áruegyenleg többletének decemberi mérséklődését elsősorban az élénk import magyarázta.

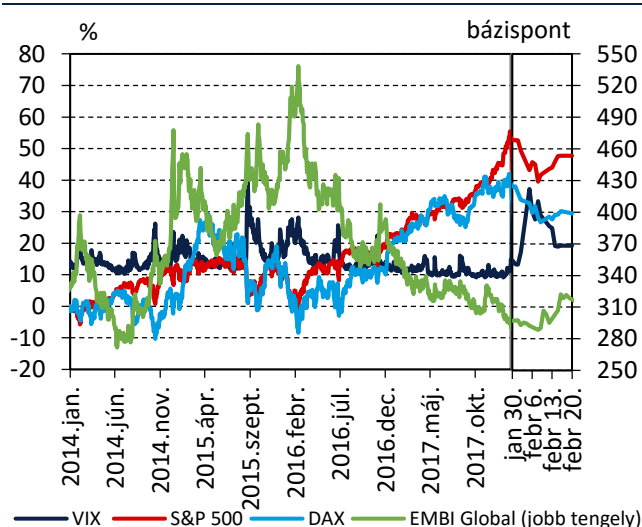
A pénzügyi mérleg adatai alapján decemberben 220 millió euro értékű forrásbeáramlás valósult meg, ami az adósságtípusú források kiáramlását meghaladó FDI-beáramlás mellett alakult ki (10. ábra). A közvetlentőkebefektetések emelkedése elsősorban az újrabefektetett jövedelmekhez kötődött. A tranzakciók szerint 0,6 milliárd euróval tovább mérséklődött az ország nettó külső adóssága, ami az államhoz és a vállalatokhoz kötődött, míg a bankok nettó külső adóssága bővült. Bár az EU transzferekhez kapcsolódóan csökkentek az állam EU-val szembeni követelései, a devizatartalék – a transzferbeáramlás és a mennyiségi korlátozáshoz kapcsolódó finomhangoló swapok miatt – ezt meghaladó mértékben emelkedett, így az állam nettó külső adóssága mérséklődött. A bankrendszer nettó külső adósságának emelkedése úgy alakult ki, hogy a követelések csökkenése meghaladta a tartozások mérséklődését.

2. PÉNZÜGYI PIACOK

2.1. Nemzetközi pénzpiacok

Az előző kamatdöntés óta eltelt időszakban előbb számottevően romlott a globális befektetői hangulat, amit mérsékelt korrekció követett. A fejlett és feltörekvő piaci tőzsdék összességében 4-6 százalékos mértékben csökkentek, és a tőzsdéi volatilitást mérő VIX index a kezdeti megugrást követően 20 százalék fölött stabilizálódott. A fejlett piaci állampapírhozámok 5-15 bázispont körüli mértékben nőttek. A feltörekvő piaci hosszú hozamok jellemzően szintén emelkedtek, amely az EMBI Global kötvényfelár 300 bázispont fölé történő mérsékelt növekedésében is tükröződött. A devizapiacokon a dollár árfolyama változatlanul az 1,23 eurós szint közelében alakult, a nyersanyagpiacon pedig az olajár 6 százalékos csökkenést mutatott.

11. ábra: Fejlett piaci részvényindexek változása és a VIX index (bal tengely), illetve az EMBI Global mutató (jobb tengely) alakulása

Forrás: Bloomberg

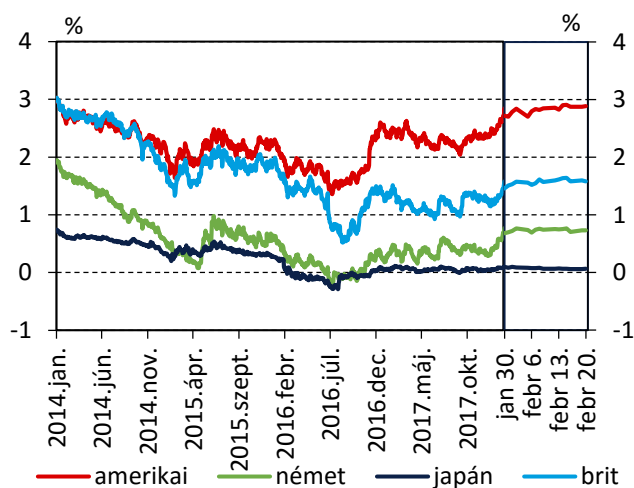
Átmenetileg jelentősen romlott a globális befektetői hangulat az időszak első felében. A volatilitás növekedése az amerikai adatközlések kapcsán fellépő heves kereskedéshöz, a korábbi hosszán elnyúló kedvező hangulat korrekciójához és a kereskedés technikai elemeinek megváltozásához volt köthető elsősorban.

A legfrissebb amerikai foglalkoztatottsági adat felülmúlta az elemzői várakozásokat, és a befektetők figyelmét az emelkedő inflációs és hozamvárakozásokra irányította, aminek hatására február elején részvény- és kötvénypiaci eladási hullám alakult ki. Az eladások ütemét vélhetően felerősítette az elmúlt években elterjedő algoritmikus kereskedés technikai hatása, valamint a már hosszú távon lényegi korrekció nélkül végbemenő folyamatos áremelkedés is. Az időszak első felében 40 százalék közelébe emelkedett a VIX index, és bár az időszak végén megnyugodtak a piacok, az index mégis csak 21 százalékig mérséklődött vissza, ami 7 százalékpontos emelkedés az előző időszak végéhez képest.

Mind a fejlett, mind a feltörekvő piaci tőzsdeindexek csökkentek az elmúlt hónapban (11. ábra). Az időszak első felében nagymértékű részvenypiaci esés következett be, amely főként az amerikai foglalkoztatási adat várakozásokat felülmúló értékéhez és a kereskedés technikai feltételeinek elmúlt években tapasztalható megváltozásához volt köthető. Az időszak második felében újra emelkedtek az indexek, de összességében így is 4-6 százalékos volt a csökkenés mértéke a fejlett piacokon. A kedvezőtlen hangulatban az MSCI feltörekvő piaci részvényindex is 4 százalékkal csökkent.

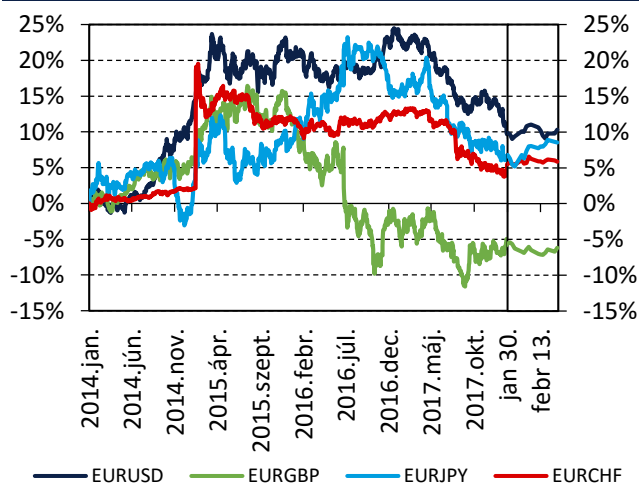
A fejlett és feltörekvő piacokon egyaránt jelentősen emelkedtek a hosszú hozamok (12. ábra). A részvenypiaci korrekcióval ellentétben a kötvénypiacokon nem volt tapasztalható a hozamemelkedés visszafordulása az időszak második felében. Az Egyesült Államokban a hosszú hozam 15 bázispont körüli mértékben növekedett, amivel a szeptember óta tartó emelkedő trend folytatódott. Ehhez egyrészt az inflá-

12. ábra: Fejlett országok hosszú hozamainak alakulása

Forrás: Bloomberg

13. ábra: Fejlett piaci devizaárfolyamok alakulása

Megjegyzés: A pozitív értékek a változó (második) deviza erősödését jelentik.

Forrás: Reuters

ciós várakozások emelkedése, másrészt a kötvénypiaci kínálat növekedése járult hozzá elsősorban. Az eurozónás hosszú hozamok szintén növekedtek az időszakban, azonban az amerikaiánál kisebb mértékben, az EKB és a Fed állampapírpia programjainak eltérő monetáris politikai irányultsága miatt. A feltörekvő piacokon szintén a hozamok emelkedése volt jellemző, amelyet a kockázatkerülés is felerősített, és amely az EMBI Global kötvényfelár 15 bázispontos növekedésében is tükröződött.

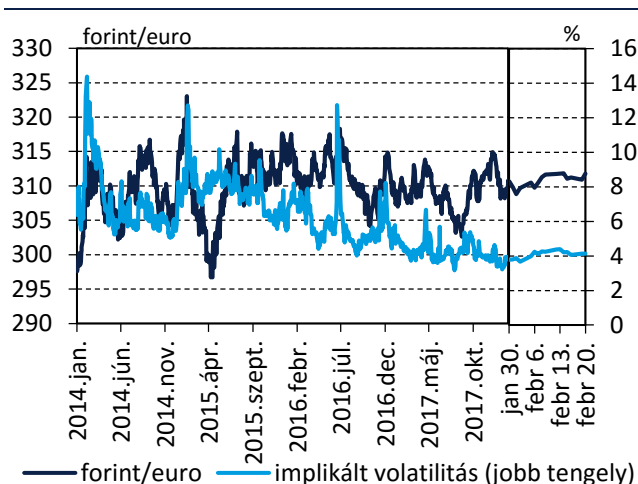
Az euro-dollár árfolyam továbbra is az 1,23-as szint környékén mozog (13. ábra). A dollár a munkaerőpiaci adat publikálása után átmenetileg erősödött az euróval szemben, viszont a kedvező eurozónás adatok hatására az időszak második felében visszatért a kezdeti 1,23-as árfolyamszint közelébe. **A Fed következő kamatemelését márciusra árazza a piac**, az év összességében pedig három kamatemelés a jelenlegi várakozás, amelyet a Fed januári jegyzőkönyve is alátámaszt. **Az EKB esetében a piaci árazás nem veti előre kamatemelést 2018-ra.**

A kőolaj világpiaci ára 6 százalékkal csökkent. Az olajár csökkenéséhez hozzájárult az amerikai nyersolajtartalmak, valamint az amerikai olajkitermelés emelkedése. Emellett az elemzők szerint tovább emelkedhet az amerikai kitermelés és az egyik fő északi-tengeri olajvezeték is kijavításra került egy átmeneti leállást követően, ami szintén árcsökkentő hatású volt.

2.2. Hazai pénzügyi mutatók alakulása

A forint a januári kamatdöntés óta a régiós devizákkal együtt kismértékben gyengült az euróval és a dollárral szemben is. Az állampapírpiazi hozamgörbe meredekebbé vált, mivel a hosszú hozamok számottevően emelkedtek. A 3 hónapos BUBOR továbbra is 0,02 százalékon alakult. A külföldiek forint állampapír-állománya 21 milliárd forinttal csökkent, így arányuk 21 százalékra csökkent. A hazai CDS-felár 82 bázisponton alakult.

14. ábra: A forint/euro árfolyam és az árfolyamvárakozások implikált volatilitása

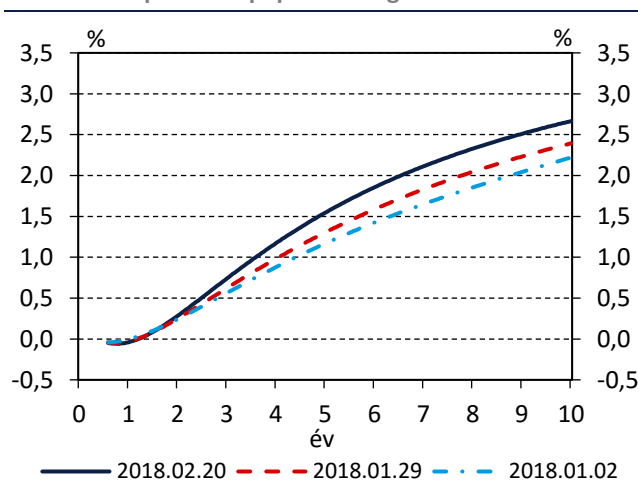
Forrás: Bloomberg

A forint az időszak során a régiós devizákkal együtt gyengült az euróhoz képest. A forint változatlanul alacsony volatilitás mellett enyhén, 0,7 százalékkal értékelődött le az euróval szemben az előző kamatdöntéshez képest, így az időszakot 312,5-es szinten zárta (14. ábra). Összességében a cseh korona és a román lej nem változott érdemben, míg az időszak végére a lengyel zloty 0,5 százalékkal gyengült az euróhoz képest. A dollárral szemben megközelítőleg 1-1,5 százalékkal értékelődtek le a régiós devizák.

Az állampapírpiazi hozamgörbe meredekebbé vált: az éven belüli lejáraton a hozamok változatlanul alakultak, a hozamgörbe középső szakasza 10-15 bázisponttal feljebb tolódott, míg a 3 éven túli szakasz 25-35 bázisponttal emelkedett (15. ábra). A másodpiaci tízéves hozamok is számottevően, 25 bázisponttal emelkedtek.

Az időszak kötvényaukcióin, elsősorban a hosszú állampapír aukciókon erős kereslet mutatkozott. A 3 hónapos DKJ aukciók esetében megközelítőleg kétszeres volt a lefedettség, ugyanakkor az ÁKK a legutóbbi aukció alkalmával 10 milliárd forinttal a meghirdetett mennyiség felett bocsátott ki kincstárjegyet. Az aukciós átlaghozamok továbbra is mindegyik esetben 0 százalékon alakultak. A 12 hónapos DKJ aukciókon eltérően alakult a kereslet, míg az első aukción a meghirdetett mennyiség kétszerese volt, addig a legutóbbi alkalommal nem érte el a kereslet a meghirdetett összeget. A kibocsátás is ennek megfelelően alakult, az aukciókon rendre 33, 30 és 20 milliárd összegben történt meg a kibocsátás, ahol az első esetben 3 milliárddal magasabb, míg a legutóbbi aukción 10 milliárddal alacsonyabb összeget fogadott el az adósságkezelő. Az átlaghozam továbbra is 0 százalék körül alakult. A hosszú állampapírok aukcióin elsősorban az 5 és 10 éves kötvények iránt mutatkozott a legnagyobb kereslet, bár az átlaghozam a másodpiaci hozamemelkedés hatására az 5 éves kötvény esetében több mint 40, míg a 10 évesnél több mint 50 bázisponttal nőtt. A 3 éves kötvények lefedettsége mérsékeltebb volt, az átlaghozam 0,9 százalék körül alakult, amely a januárinál 43 bázisponttal magasabb volt.

15. ábra: A spot állampapír hozamgörbe elmozdulása

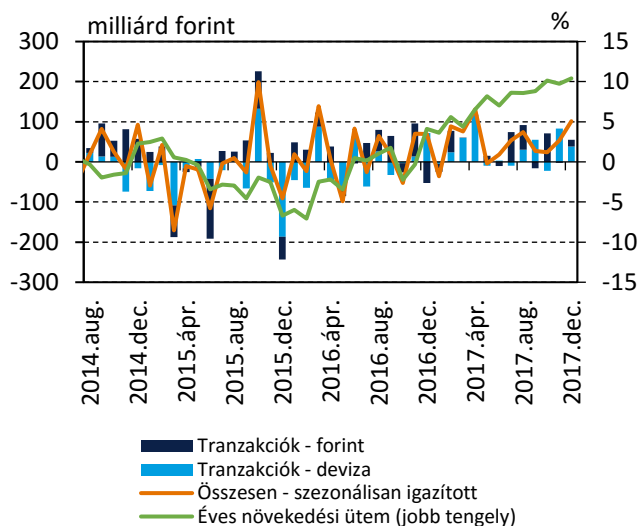
Forrás: MNB, Reuters

A külföldiek forint állampapír-állománya az időszak során 21 milliárd forinttal csökkent, így portfóliójukban az időszak végén 3393 milliárd forint volt. A piaci forint állampapírok állományán belüli arányuk 21 százalékra csökkent. **A hazai 5 éves CDS-felár** enyhén, 2 bázisponttal 82 bázispontra emelkedett, ami összhangban volt a régiós és globális folyamatokkal.

3. HITELEZÉSI FELTÉTELEK

Decemberben a hitelintézetek vállalati hitelállománya 55 milliárd forinttal bővült a tranzakciók eredőjeként, ami szezonálisan igazítva 101 milliárd forintos növekedéssel egyenértékű. A hitelintézetek háztartási hitelállománya érdemben nem változott: a tranzakciók hatására 8 milliárd forinttal mérséklődött, így a hitelállomány éves bővülése 2,4 százalékot tett ki december végén. A vállalati forinthitelek simított kamatfelára decemberben 50 bázisponttal 1,6 százalékpontra csökkent. Az új lakáscélú hitelek felára 2016 év végéhez képest csökkenő tendenciát követ.

16. ábra: Nem-pénzügyi vállalatok nettó hitelfelvétele

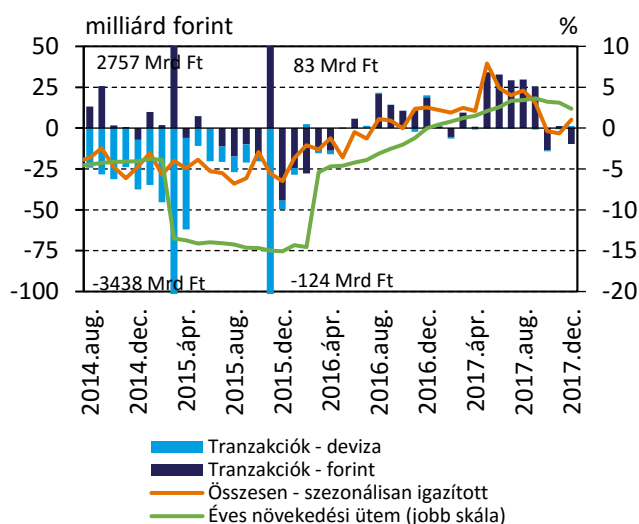

Forrás: MNB

Decemberben a hitelintézetek vállalati hitelállománya 55 milliárd forinttal bővült a tranzakciók eredőjeként, ami szezonálisan igazítva 101 milliárd forintos növekedéssel egyenértékű (16. ábra). Devizális bontásban a forinthitelek állománya 16 milliárd forinttal, míg a devizahiteleké 39 milliárd forinttal nőtt. 2017 decemberében a vállalati hitelezés éves alapon 10,4 százalékkal bővült. A pénzügyi jellegű ügyletek nélkül a hitelkibocsátás volumene a hónap során 406 milliárd forintot tett ki, a pénzügyi jellegű ügyletek értéke 93 milliárd forint volt. Így az új hitelkibocsátás bruttó összege 2017-ben 30 százalékkal emelkedett éves átlagban.

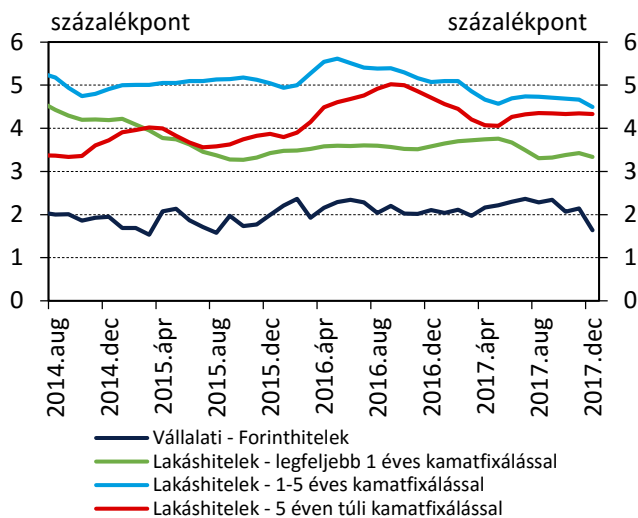
A hitelintézetek háztartási hitelállománya 8 milliárd forinttal mérséklődött a tranzakciók eredőjeként, szezonálisan igazítva azonban 5 milliárd forinttal emelkedett. Így a hitelállomány éves bővülése 2,4 százalékot tett ki december végén (17. ábra). Az új szerződéskötések értéke a hónapban 107 milliárd forintot tett ki, így 40 százalékos emelkedést mutatott éves átlagban. Az egyes részszegeket tekintve a lakáscélú hitelek kibocsátása 39 százalékkal, a személyi kölcsönöké 47 százalékkal emelkedett. A Minősített Fogyasztóbarát Lakáshitel termékek kibocsátása eddig 25 milliárd forintot ért el, amelyhez a decemberi hónap 11 milliárd forinttal járult hozzá, és ez a havi lakáshitel-kihelyezés 19 százalékát adta.

17. ábra: Háztartások nettó hitelfelvétele

Forrás: MNB

18. ábra: A vállalati és háztartási hitelfelárak alakulása

A vállalati forinthitelek simított kamatfelára decemberben 50 bázisponttal 1,6 százalékpontra csökkent (18. ábra). A kisösszegű piaci hitelek felára azonban – amelyet jellemzően kkv-k vesznek fel – 85 bázisponttal haladja meg a többi visegrádi ország átlagát. A változó kamatozású lakáscélú hitelek THM alapú simított átlagos kamatfelára 2016 év végéhez képest 25 bázisponttal csökkent, értéke 3,3 százalékpontot tett ki. A legfeljebb 5 évre fixált hitelek esetében ez az érték 60 bázisponttal 4,5 százalékpontra, az 5 éven túl fixáltak esetében pedig 38 bázispontos csökkenést követően 4,3 százalékpontra csökkent. A magas felárak problémája elsősorban az éven túl rögzített kamatozású ügyletek piacára koncentrálnak.

Megjegyzés: A vállalati forinthitelek esetében a 3 hónapos BUBOR feletti felár. A változó vagy legfeljebb 1 évig fixált kamatozású lakáscélú hitelek esetében a 3 havi BUBOR, míg az éven túl fixált lakáshitelek esetében a megfelelő IRS feletti, THM-alapú felár.

Forrás: MNB